

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

zo 14. novembra 2017*

„Odvolanie – Hospodárska súťaž – Kartely – Európsky trh nákladnej leteckej dopravy – Rozhodnutie Komisie týkajúce sa zosúladeného postupu, pokiaľ ide o viaceré zložky cien za služby leteckej nákladnej prepravy – Vady odôvodnenia – Dôvod týkajúci sa verejného poriadku uplatnený *ex offio* súdom Európskej únie – Zákaz rozhodnúť *ultra petita* – Žalobné návrhy v prvostupňovom konaní na čiastočné zrušenie sporného rozhodnutia – Zákaz uložený Všeobecnému súdu Európskej únie vysloviť úplné zrušenie sporného rozhodnutia – Článok 47 Charty základných práv Európskej únie – Právo na účinný prostriedok nápravy“

Vo veci C-122/16 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 26. februára 2016,

British Airways plc, so sídlom v Harmondsworth (Spojené kráľovstvo), v zastúpení: J. Turner, QC, a R. O'Donoghue, barrister, v substitúcii: A. Lyle-Smythe, solicitor,

odvolateľka,

ďalší účastník konania:

Európska komisia, v zastúpení: N. Khan a A. Dawes, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredseda A. Tizzano, predsedovia komôr R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, J. Malenovský, E. Levits, sudcovia E. Juhász, A. Borg Barthet, J.-C. Bonichot, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos, M. Vilaras a E. Regan (spravodajca),

generálny advokát: P. Mengozzi,

tajomník: M.-A. Gaudissart, zástupca tajomníka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 7. februára 2017,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 30. mája 2017,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: angličtina.

Rozsudok

- 1 British Airways plc svojím odvolaním navrhuje čiastočné zrušenie rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie zo 16. decembra 2015, British Airways/Komisia (T-48/11, neuverejnený, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2015:988), ktorým Všeobecný súd čiastočne zrušil rozhodnutie Komisie K(2010) 7694 v konečnom znení z 9. novembra 2010 týkajúceho sa konania na základe článku 101 ZFEÚ, článku 53 Zmluvy o EHP a článku 8 Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave (vec COMP/39258 – Letecká nákladná preprava) (ďalej len „sporné rozhodnutie“), v rozsahu, v akom sa týka British Airways.

Právny rámec

Štatút Súdneho dvora Európskej únie

- 2 Článok 21 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie stanovuje:

„Vec sa predkladá Súdnemu dvoru podaním písomného návrhu adresovaného tajomníkovi. Návrh musí obsahovať meno a bydlisko navrhovateľa, označenie podpísaného, označenie strany alebo strán, proti ktorým sa podáva návrh, predmet sporu, ako aj návrhy rozhodnutia a stručné vysvetlenie dôvodov návrhu.

K návrhu sa v prípade potreby doloží doslovné znenie právneho aktu, ktorého zrušenie sa požaduje alebo v prípade upravenom v článku 265 [ZFEÚ] listinným dôkazom o dátume, kedy bol orgán v súlade s uvedenými článkami požiadaný, aby konal. Ak tieto doklady nebudú priložené k návrhu, tajomník požiada navrhovateľa, aby ich predložil v primeranej lehote; návrh nemožno zamietnuť z toho dôvodu, že požadované doklady boli predložené až po uplynutí lehoty stanovenej pre podanie žaloby.“

- 3 Článok 56 druhý odsek tohto zákonníka stanovuje:

„[Odvolanie na Súdny dvor] môže podať strana, ktorá so svojimi podaniami nebola úspešná vôbec alebo len čiastočne. ...“

Rokovací poriadok Súdneho dvora z 19. júna 1991

- 4 Článok 112 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora z 19. júna 1991 (ďalej len „Rokovací poriadok Súdneho dvora z 19. júna 1991“) stanovoval:

„Rozhodnutie Všeobecného súdu, proti ktorému odvolanie smeruje, sa pripojí k odvolaniu. ...“

Rokovací poriadok Súdneho dvora z 25. septembra 2012

- 5 Článok 120 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora z 25. septembra 2012, ktorý nadobudol účinnosť 1. novembra 2012 (ďalej len „Rokovací poriadok Súdneho dvora“), s názvom „Náležitosti žaloby“ je formulovaný takto:

„Žaloba uvedená v článku 21 [Štatútu Súdneho dvora Európskej únie] obsahuje:

...

c) predmet konania, dôvody a tvrdenia, na ktorých je žaloba založená, ako aj stručné zhrnutie uvedených dôvodov;

d) návrhy žalobcu;

...“

6 Článok 122 tohto poriadku s názvom „Prílohy žaloby“ stanovuje:

„1. Ak je to potrebné, k žalobe sa priložia dokumenty uvedené v článku 21 druhom odseku štatútu.

...

3. Ak žaloba nespĺňa náležitosti stanovené v odsekoch 1 alebo 2 tohto článku, tajomník určí žalobcovi primeranú lehotu na predloženie dokumentov uvedených vyššie. Ak nedôjde k odstráneniu väd žaloby, Súdny dvor po vypočutí sudcu spravodajcu a generálneho advokáta rozhodne, či má nesplnenie formálnych náležitostí za následok neprípustnosť žaloby.“

7 Článok 127 uvedeného poriadku, nazvaný „Nové dôvody“, vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Uviesť nové dôvody počas konania je prípustné len vtedy, ak sú tieto dôvody založené na právnych a skutkových okolnostiach, ktoré vyšli najavo v priebehu konania.“

8 Podľa článku 168 toho istého poriadku, nazvaného „Náležitosti odvolania“:

„1. Odvolanie musí obsahovať:

...

b) označenie napadnutého rozhodnutia Všeobecného súdu;

...

2. Články 119, 121 a článok 122 ods. 1 tohto poriadku sa použijú primerane na odvolanie.

...“

9 Článok 169 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, nazvaný „Návrhy, odvolacie dôvody a tvrdenia“, vo svojom odseku 1 uvádza:

„V odvolaní možno navrhnúť, aby bolo čiastočne alebo úplne zrušené rozhodnutie Všeobecného súdu, ktoré sa nachádza v jeho výrokovej časti.“

10 Článok 170 tohto poriadku s názvom „Návrhy v prípade vyhovenia odvolaniu“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„V odvolaní možno navrhnúť, aby sa v prípade, ak sa rozhodne, že je dôvodné, čiastočne alebo úplne vyhovel návrhom, ktoré boli predložené v prvostupňovom konaní, s výnimkou akéhokoľvek nového návrhu. Odvolaním nemožno meniť predmet sporu pred Všeobecným súdom.“

- 11 Článok 190 uvedeného poriadku s názvom „Ďalšie ustanovenia uplatniteľné v odvolacom konaní“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Články 127... tohto poriadku sa použijú primerane na konanie o odvolaní proti rozhodnutiam Všeobecného súdu pred Súdny dvorom.“

Rokovací poriadok Všeobecného súdu z 2. mája 1991

- 12 Podľa článku 44 ods. 1 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu z 2. mája 1991:

„Návrh uvedený v článku 21 Štatútu obsahuje:

...

c) predmet konania a zhrnutie dôvodov, na ktorých je návrh založený;

d) návrhy žalobcu;

...“

- 13 Článok 48 ods. 2 tohto poriadku znie:

„Uvádzanie nových dôvodov je prípustné počas konania len vtedy, ak sú tieto dôvody založené na nových právnych a skutkových okolnostiach, ktoré vyšli najavo v priebehu konania.

...“

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 14 Odvolateľka British Airways je leteckou dopravnou spoločnosťou, ktorá podniká na trhu leteckej nákladnej dopravy.
- 15 Dňa 7. decembra 2005 dostala Európska komisia žiadosť o oslobodenie od pokút na základe ňou vydaného oznámenia o oslobodení od pokút a znížení pokút v prípadoch kartelov (Ú. v. ES C 45, 2002, s. 3; Mim. vyd. 08/002, s. 155, ďalej len „oznámenie o zhovievavosti z roku 2002“), ktorú podala Deutsche Lufthansa AG a jej dcérske spoločnosti, Lufthansa Cargo AG a Swiss International Air Lines AG. Podľa tejto žiadosti existovali protikonkurenčné kontakty medzi viacerými podnikmi pôsobiacimi na trhu leteckej nákladnej dopravy (ďalej len „dopravcovia“), týkajúce sa viacerých zložiek cien za služby poskytované v rámci tohto trhu, a to zavedenie „palivového“ a „bezpečnostného“ príplatku, ako aj odmietnutia týchto dopravcov platiť províziu z príplatkov.
- 16 V dňoch 14. a 15. februára 2006 Komisia prišlo k neohláseným inšpekciám.
- 17 Po týchto inšpekciách viacerí dopravcovia, ako aj odvolateľka podali žiadosť na základe oznámenia o zhovievavosti z roku 2002.
- 18 Dňa 19. decembra 2007 Komisia zaslala oznámenie o výhradách 27 dopravcom, medziiným aj odvolateľke. V odpovedi na toto oznámenie predložili subjekty, ktorým bolo určené, písomné pripomienky. K vypočutiu došlo od 30. júna do 4. júla 2008.
- 19 Dňa 9. novembra 2010 Komisia prijala sporné rozhodnutie, ktoré bolo adresované 21 dopravcom (ďalej len „dotknutí dopravcovia“), medzi iným aj odvolateľke.

Konanie pred Všeobecným súdom a napadnutý rozsudok

- 20 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 24. januára 2011 podala odvolateľka žalobu o neplatnosť určitých častí sporného rozhodnutia v rozsahu, v akom sa jej tieto časti týkajú.
- 21 Ako vyplýva z bodu 25 napadnutého rozsudku, v návrhoch formulovaných na podporu tejto žaloby odvolateľka Všeobecný súd žiadala:
- zrušiť sporné rozhodnutie v rozsahu, v akom sa jej v tomto rozhodnutí vytýkalo, že sa zúčastnila na platení provízií, v akom sa konštatovalo, že jej porušenie sa začalo 22. januára 2001 a že „údaje“ týkajúce sa Hongkongu, Japonska, Indie, Thajska, Singapúru, Kórey a Brazílie predstavujú porušenia článku 101 ZFEÚ, článku 53 Dohody o európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 (Ú. v. ES L 1, 1994, s. 3, ďalej len „dohoda EHP“) a článku 8 Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave, podpísanej 21. júna 1999 v Luxemburgu, schválenej v mene Spoločenstva rozhodnutím Rady a Komisie 2002/309/ES, Euratom o dohode o vedeckej a technologickej spolupráci zo 4. apríla 2002 o uzavretí siedmich dohôd so Švajčiarskou konfederáciou (Ú. v. ES L 114, 2002, s. 1; Mim. vyd. 11/041, s. 89, ďalej len „dohoda ES – Švajčiarsko“);
 - zrušiť alebo podstatne znížiť pokutu, ktorá jej bola uložená v spornom rozhodnutí a
 - zaviazat Komisiu na náhradu trov konania.
- 22 Na podporu svojej žaloby odvolateľka uvádzala sedem žalobných dôvodov, z ktorých prvý je založený na tom, že Komisia prijala záver, že odvolateľka sa zúčastnila na odmietnutí platenia provízií, druhý na absencii dôkazu, pokiaľ ide o dátum začatia porušovania, tretí na nesprávnom právnom posúdení a nesprávnom posúdení alebo na zneužití právomoci, pokiaľ ide o preskúmanie zapojenia určitých regulačných orgánov, štvrtý na neprimeranej a diskriminačnej povahe percenta základu pokuty, piaty na porušení povinnosti odôvodnenia a zásady proporcionality v rozsahu, v akom Komisia zvýšila pokutu pri jej výpočte, šiesty na porušení oznámenia o zhovievavosti z roku 2002 v rozsahu, v akom odvolateľke nebolo priznané vyššie zníženie pokuty a siedmy na porušení zásad rovnosti zaobchádzania a proporcionality, keďže Komisia neznížila pokutu z dôvodov existencie poľahčujúcich okolností.
- 23 Z bodov 27 až 29, ako aj z bodu 45 napadnutého rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd *ex offio* prihliadol na dôvod týkajúci sa verejného poriadku založený na vade odôvodnenia sporného rozhodnutia. Konkrétne ako vyplýva zo spisu, ktorým disponuje Súdny dvor, v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania založených na článku 64 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu z 2. mája 1991, Všeobecný súd položil účastníkom konania písomné otázky, ktorými ich vyzval najmä na predloženie pripomienok k skutočnosti, že odôvodnenie sporného rozhodnutia opisuje jediné a nepretržité porušovanie, na ktorom sa zúčastnili všetci adresáti tohto rozhodnutia, zatiaľ čo prvé štyri články výroku uvedeného rozhodnutia neuvádzajú všetkých týchto adresátov.
- 24 V tejto súvislosti na pojednávaní pred Všeobecným súdom odvolateľka uvádzala, že v odôvodnení sporného rozhodnutia Komisia uviedla jediné a nepretržité porušenie článku 101 ZFEÚ, článku 53 dohody EHP a článku 8 dohody ES - Švajčiarsko. Naopak, výrok tohto rozhodnutia konštatoval existenciu jedinej a nepretržitej porušenia odlišného pre každý z týchto článkov. Odvolateľka uvádzala, že vzhľadom na tento nesúlad medzi odôvodnením a výrokom uvedeného rozhodnutia, toto rozhodnutie obsahovalo vadu odôvodnenia, na ktorú mohol Všeobecný súd prihliadať *ex offio*.
- 25 Napadnutým rozsudkom Všeobecný súd rozhodol, že sporné rozhodnutie obsahovalo rozpory na jednej strane medzi jeho odôvodnením a výrokom, a na druhej strane medzi samotným týmto odôvodnením.
- 26 Všeobecný súd v podstate konštatoval, že mu prislúchalo preskúmať, či tieto rozpory boli takej povahy, aby porušovali práva obhajoby odvolateľky a bránili Všeobecnému súdu vykonať svoje preskúmanie.

- 27 Po tomto preskúmaní Všeobecný súd konštatoval, že išlo o taký prípad, a preto prijal záver, že sporné rozhodnutie obsahovalo vadu odôvodnenia.
- 28 Všeobecný súd rozhodol, že toto konštatovanie však v danom prípade nemohlo viesť k úplnému alebo čiastočnému zrušeniu sporného rozhodnutia v rozsahu, v akom sa týka odvolateľky, z dôvodu, že zrušenie tohto rozhodnutia nemôže ísť nad rámec žalobných návrhov uvádzaných v žalobe, na základe ktorej začalo konanie.
- 29 Preto a bez skúmania dôvodov uvádzaných odvolateľkou na podporu jej žaloby, Všeobecný súd rozhodol zrušiť sporné rozhodnutie z dôvodu vady odôvodnenia konštatovanej v rámci preskúmania dôvodu, na ktorý prihliadal *ex offio* v tom, že v tomto rozhodnutí „Komisia na jednej strane zastávala názor, že žalobkyňa sa po prvé zúčastnila na odmietnutí platenia provízií, po druhé dopustila sa porušenia článku 101 ZFEÚ, článku 53 [dohody EHP] a článku 8 [dohody ES-Švajčiarsko] medzi 22. januárom 2001 a 1. októbrom 2001 a, po tretie, zúčastnila sa na porušení týchto ustanovení pri službách [leteckej] nákladnej dopravy vykonávaných z Hong Kongu (Čína), Japonska, Indie, Thajska, Singapuru, Kórei a Brazílie a, na druhej strane, uložila jej pokutu“.
- 30 Svojimi rozsudkami zo 16. decembra 2015, *Air Canada/Komisia* (T-9/11, neuverejnený, EU:T:2015:994), *Koninklijke Luchtvaart Maatschappij/Komisia* (T-28/11, neuverejnený, EU:T:2015:995), *Japan Airlines/Komisia* (T-36/11, neuverejnený, EU:T:2015:992), *Cathay Pacific Airways/Komisia* (T-38/11, neuverejnený, EU:T:2015:985), *Cargolux Airlines/Komisia* (T-39/11, neuverejnený, EU:T:2015:991), *Latam Airlines Group a Lan Cargo/Komisia* (T-40/11, neuverejnený, EU:T:2015:986), *Singapore Airlines a Singapore Airlines Cargo Pte/Komisia* (T-43/11, neuverejnený, EU:T:2015:989), *Deutsche Lufthansa a i./Komisia* (T-46/11, neuverejnený, EU:T:2015:987), *SAS Cargo Group a i./Komisia* (T-56/11, neuverejnený, EU:T:2015:990), *Air France–KLM/Komisia* (T-62/11, neuverejnený, EU:T:2015:996), *Air France/Komisia* (T-63/11, neuverejnený, EU:T:2015:993), a *Martinair Holland/Komisia* (T-67/11, EU:T:2015:984), Všeobecný súd rozhodol o žalobách, ktoré podali ostatní dotknutí dopravcovia, ktoré tiež smerovali k spochybneniu sporného rozhodnutia.

Návrhy účastníkov konania pred Súdny dvorom

- 31 Odvolateľka svojím odvolaním navrhuje, aby Súdny dvor:
- zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom obmedzuje pôsobnosť zrušenia sporného rozhodnutia na návrhy uvádzané v jej žalobe v prvostupňovom konaní,
 - zrušil bod 1 výroku napadnutého rozsudku,
 - zrušil napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu a
 - uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy tohto konania o odvolaní.
- 32 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:
- zamietol odvolanie a
 - uložil odvolateľke povinnosť nahradiť trovy konania.

O odvolaní

O prípustnosti

Argumentácia účastníkov konania

– O prípustnosti odvolania

- 33 Komisia tvrdí, že odvolanie je zjavne neprípustné z dvoch dôvodov.
- 34 Po prvé odvolateľka nerešpektovala povinnosť uvedenú v článku 168 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, keďže napadnutý rozsudok nebol pripojený k odvolaniu.
- 35 Po druhé odvolanie nerešpektuje ani článok 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, ani články 169 a 170 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ktorý v súlade s článkom 63 tohto štatútu vykonáva jeho článok 56.
- 36 Pokiaľ ide o článok 169 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, toto odvolanie nemá za cieľ zrušenie výroku napadnutého rozsudku, ale doplnenie tohto výroku tak, že čiastočné zrušenie vyslovené Všeobecným súdom sa rozšíri na úplné zrušenie. Odvolenie teda nie je v súlade s týmto ustanovením.
- 37 Pokiaľ ide o článok 170 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, toto ustanovenie bolo Súdny dvorom vyložené reštriktívne. Keďže v prejednávanej veci je návrh odvolateľky širší než návrh predložený v prvostupňovom konaní, nie je v súlade s týmto ustanovením.
- 38 Okrem toho odôvodnenie odvolateľky má povahu argumentácie v kruhu v tom zmysle, že spočíva v tvrdení, že z dôvodu skutočnosti, že v rozpore s tým, ako bolo rozhodnuté, Všeobecný súd nebol obmedzený žalobnými návrhmi predloženými odvolateľkou v prvostupňovom konaní, odvolateľka má mať právo podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu Všeobecného súdu.
- 39 Odôvodnenie, podľa ktorého prípustnosť tohto odvolania vyplýva z uplatnenia zásady účinnej súdnej ochrany uvedenej v článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), opäť naznačuje, že Všeobecný súd nebol obmedzený žalobnými návrhmi v prvostupňovom konaní. Tvrdenie, podľa ktorého toto ustanovenie udeľuje účastníkovi konania absolútne právo dovoľávať sa akéhokoľvek nového argumentu alebo zmeniť predmet svojho návrhu v akomkoľvek štádiu konania, je zjavne nedôvodné.
- 40 Žalobkyňa tvrdí, že odvolanie je prípustné.
- 41 Pokiaľ ide o článok 170 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, prvú vetu tohto ustanovenia treba vykladať v spojení s druhou, takže táto sa uplatňuje iba ak odvolateľ nežiada, aby sa vyhovel návrhom, ktoré sú zhodné s návrhmi predloženými v prvostupňovom konaní, a ak je tým zmenený predmet konania.
- 42 Pokiaľ ide o článok 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, odvolateľka pred Všeobecným súdom uvádzala najmä, že sporné rozhodnutie obsahovalo vnútorné rozpory a vady odôvodnenia. Také konštatovanie malo mať za dôsledok úplné zrušenie tohto rozhodnutia vo vzťahu k nej. Odvolateľka sa teda pokúšala spochybníť prvok napadnutého rozsudku, ktorý je nespochybniteľne súčasťou predmetu sporu pred Všeobecným súdom a vo svojich návrhoch pred Všeobecným súdom v zmysle článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie zjavne neuspela.

– O prípustnosti repliky

- 43 Komisia predovšetkým tvrdí, že podľa článku 127 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ktorý sa na konanie o odvolaní uplatní podľa článku 190 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku, replika podaná odvolateľkou je zjavne neprípustná z dôvodu, že v tejto replike predložila nové dôvody.
- 44 Odvolateľka v skutočnosti v odvolaní uvádza, že Všeobecný súd sa dopustil chyby, keď uplatnil zákaz rozhodnúť *ultra petita*, čo predpokladá, že odvolateľka pripustila, že opatrenie, o ktoré žiadala, je opatrením vysvetleným v žalobných návrhoch jej žaloby v prvostupňovom konaní. Naopak, vo svojej replike namiesto odpovede na námietku neprípustnosti vznesenú Komisiou proti odvolaniu odvolateľka uvádza, že Všeobecný súd sa dopustil chyby, keď nepovolil zmeniť uvedené návrhy. Odvolateľka tiež nevysvetľuje dôvody, pre ktoré uvádza tento dôvod oneskorene v rámci svojej repliky, hoci tvrdenia uvádzané v tejto replike sa nezakladajú na skutkových a právnych okolnostiach, ktoré by vyšli najavo v priebehu písomnej časti konania.
- 45 Odvolateľka spochybňuje argumentáciu Komisie založenú na neprípustnosti repliky.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 46 Pokiaľ ide o prípustnosť odvolania a po prvé o námietku, ktorú v tejto súvislosti uvádza Komisia, založenú na tom, že odvolateľka nepripojila k svojmu odvolaniu napadnutý rozsudok, treba pripomenúť, že podľa znenia článku 122 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora uplatniteľného na konanie o odvolaní podľa článku 168 ods. 2 tohto poriadku, k žalobe sa priložia, ak je to potrebné, dokumenty uvedené v článku 21 druhom odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, keďže toto ustanovenie uvádza, že „k návrhu sa v prípade potreby doloží doslovné znenie právneho aktu, ktorého zrušenie sa požaduje...“.
- 47 Je pravda, že ak žaloba smeruje proti aktu vydanému inštitúciou Európskej únie, je potrebné, aby sa tento akt pripojil k žalobe. Pokiaľ však ide o odvolanie, článok 168 ods. 1 písm. b) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora stanovuje, že toto odvolanie obsahuje označenie napadnutého rozhodnutia Všeobecného súdu bez toho, aby sa vyžadovalo, aby toto rozhodnutie bolo pripojené k odvolaniu.
- 48 Treba teda prijať záver, že od nadobudnutia účinnosti Rokovacieho poriadku Súdneho dvora 1. novembra 2012 sa už viac v odvolacom konaní nevyžaduje, aby sa v prílohe k odvolaniu pripojilo napadnuté rozhodnutie Všeobecného súdu, potrebné je len označenie tohto rozhodnutia.
- 49 V prejednávacom prípade treba konštatovať, že skutočnosť, že napadnutý rozsudok nebol v prílohe pripojený k odvolaniu, nemôže mať za dôsledok jeho neprípustnosť. Námietka neprípustnosti, ktorú v tejto súvislosti uvádza Komisia, sa preto musí zamietnuť.
- 50 Pokiaľ ide po druhé o tvrdenie, podľa ktorého odvolanie nie je v súlade s článkom 169 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, treba pripomenúť, že podľa tohto ustanovenia „v odvolaní možno navrhnúť, aby bolo čiastočne alebo úplne zrušené rozhodnutie Všeobecného súdu, ktoré sa nachádza v jeho výrokovej časti“.
- 51 Treba poznamenať, tak ako to uviedol generálny advokát v bode 54 svojich návrhov, že toto ustanovenie je zamerané na základnú zásadu v oblasti odvolania, podľa ktorej odvolanie musí smerovať proti výroku rozhodnutia Všeobecného súdu a nemôže sa obmedzovať na zmenu určitých dôvodov tohto rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. novembra 2012, Al-Aqsa/Rada a Holandsko/Al-Aqsa, C-539/10 P a C-550/10 P, EU:C:2012:711, body 43 až 45).

- 52 V danom prípade odvolateľka žiada Súdny dvor o zrušenie napadnutého rozsudku a najmä bodu 1 jeho výroku, keďže Všeobecný súd odmietol zrušiť sporné rozhodnutie v celom jeho rozsahu, v akom sa jej týka. Odvolateľka tak spochybňuje rozsah zrušenia, ktoré vyslovil Všeobecný súd, alebo inými slovami, právne dôsledky, ktoré Všeobecný súd vyvodil z porušenia povinnosti odôvodnenia, ktoré konštatoval.
- 53 Za týchto okolností treba konštatovať, že svojím odvolaním chce odvolateľka v skutočnosti dosiahnuť čiastočné zrušenie výroku napadnutého rozsudku a že odvolacie návrhy tohto odvolania sú v dôsledku toho v súlade s článkami 169 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.
- 54 Po tretie, pokiaľ ide o námietku neprípustnosti, ktorú vzniesla Komisia, založenú na tom, že odvolanie nie je v súlade s článkom 56 druhým odsekom Štatútu Súdneho dvora Európskej únie a článkom 170 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, treba poznamenať, že preskúmanie tejto námietky si vyžaduje, aby Súdny dvor posúdil rozsah pojmu „podania“ predloženého v prvostupňovom konaní a „predmet sporu“ v konaní pred Všeobecným súdom v zmysle týchto ustanovení.
- 55 Vzhľadom na úzke spojenie existujúce medzi týmito námietkami neprípustnosti a dôvodmi, ktoré odvolateľka uvádza k meritu veci, treba najprv posúdiť tieto dôvody.
- 56 Za týchto podmienok a pretože replika sa týka výlučne prípustnosti odvolania, treba tiež prípadne preskúmať námietku spojenú s neprípustnosťou tejto repliky po vykonaní uvedeného preskúmania merita veci.

O veci samej

- 57 Na podporu svojho odvolania odvolateľka uvádza dva odvolacie dôvody založené na nesprávnom právnom posúdení vyplývajúcom po prvé z uplatnenia zákazu rozhodnúť *ultra petita* a po druhé z porušenia práva na účinný prostriedok nápravy uvedeného v článku 47 Charty.
- 58 Tieto dva odvolacie dôvody je potrebné skúmať spoločne.

Argumentácia účastníkov konania

- 59 V rámci svojho prvého odvolacieho dôvodu odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď prekročil zákaz rozhodnúť *ultra petita* pri obmedzení účinku zrušenia, o ktorom rozhodol, hoci *ex offio* konštatoval existenciu podstatných väd týkajúcich sa verejného poriadku, ktorými bolo poznačené celé sporné rozhodnutie.
- 60 Odvolateľka pripúšťa, že súd Únie, ktorý prejednáva žalobu o neplatnosť, nemôže rozhodnúť *ultra petita*, čo znamená, že môže rozhodnúť len o tom, čo účastníci presne požadujú.
- 61 Existuje však viacero situácií, v ktorých súd Únie s cieľom splniť svoje poslanie strážcu zákonnosti, ktoré mu bolo určené Zmluvou o FEÚ, môže byť vedený k tomu, aby *ex offio* prihliadal na právny dôvod a preto rozhodol o tom, čo účastníci konania presne nežiadali. V týchto prípadoch je nedostatok, ktorý vykazuje napadnutý akt, dostatočne závažnej povahy, aby odôvodnil sankciu, ktorú uplatnil súd Spoločenstva, aj keď tento nedostatok neuplatnil navrhovateľ.
- 62 Súdu Únie, ktorý rozhodoval o žalobe o neplatnosť, teda nemožno vytýkať, že prekročil rámec sporu, že prekročil svoju právomoc, že rozhodol *ultra petita* alebo že porušil svoj rokovací poriadok, pokiaľ uplatní *ex offio* takýto dôvod, ktorý sa týka práve zákonnosti aktu, ktorého zrušenie sa požaduje.

- 63 Zohľadnenie dôvodu týkajúceho sa verejného poriadku Všeobecným súdom nemá za cieľ napraviť nedostatok návrhu alebo argumentácie účastníkov konania, ale zabezpečiť rešpektovanie určitého pravidla, ktoré vzhľadom na svoj význam nepatrí do dispozičnej sféry účastníkov konania.
- 64 Pokiaľ súd Únie prihliadne na dôvod týkajúci sa verejného poriadku na základe vady odôvodnenia, ide o výnimku zo zákazu rozhodnúť *ultra petita*. Možno to vyvodiť *a contrario* z bodu 12 rozsudku z 28. júna 1972, *Jamet/Komisia* (C-37/71, EU:C:1972:57), v ktorom Súdny dvor rozhodol, že úplným zrušením predmetného aktu sporného vo veci, v ktorej bol vyhlásený tento rozsudok, by rozhodol *ultra petita*, hoci právny dôvod, ktorým sa tento akt napádal, nebol právnym dôvodom týkajúcim sa verejného poriadku.
- 65 Podľa odvolateľky sa Všeobecný súd dopustil tiež chyby, keď si zamenil ciele sledované zákazom rozhodnúť *ultra petita* a rešpektovanie pravidiel a zásad verejného poriadku, ktoré ho viedli k *ex offo* zohľadneniu vady odôvodnenia, ktorá mala vplyv na sporné rozhodnutie.
- 66 V rámci konania *inter partes* je podstatné, aby účastník konania, ktorý podáva návrh, označil predmet konania, ako aj stručné zhrnutie jeho dôvodov a aby toto označenie bolo dostatočne jasné a presné, aby umožnilo žalovanému pripraviť si obhajobu a Súdnemu dvoru vykonať svoje preskúmanie. Z bodov 122 a 123 rozsudku z 19. decembra 2013, *Komisia/Poľsko* (C-281/11, EU:C:2013:855) vyplýva, že tieto podmienky majú za cieľ predísť tomu, aby Súdny dvor nerozhodol nad rámec návrhov alebo neopomenul rozhodnúť o niektorom žalobnom dôvode, alebo nerozhodol o návrhu akokoľvek inak. Z rovnakých dôvodov Všeobecný súd nesprávne v bode 91 napadnutého rozsudku konštatoval, že článok 44 ods. 1 a článok 48 ods. 2 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu z 2. mája 1991 mu ukladajú obmedzenia, hoci tieto ustanovenia sa týkajú navrhovateľa a nie samotného Všeobecného súdu.
- 67 Naopak, ak *ex offo* zohľadní dôvod týkajúci sa verejného poriadku, súd Únie je povinný vybočiť z rámca dôvodov uvádzaných účastníkmi konania na podporu ich návrhov a nie je už z tohto dôvodu viac viazaný obmedzeniami, ktoré mu ukladá rešpektovanie zákazu rozhodnúť *ultra petita*.
- 68 Odvolateľka zastáva názor, že je nelogické, aby Všeobecný súd odkazoval na návrhy, ktoré predložila v prvostupňovom konaní na podporu svojho rozhodnutia vysloviť, vzhľadom na rešpektovanie zákazu rozhodnúť *ultra petita*, iba čiastočné zrušenie sporného rozhodnutia.
- 69 Po prvé Všeobecný súd rozhodol o žalobe len na základe dôvodu týkajúceho sa verejného poriadku, na ktorý prihliadol *ex offo*. Odvolateľka zastáva názor, že sa zdá ťažko pochopiteľné, že v nadväznosti na to Všeobecný súd rozhodol prihliadať na žalobné návrhy formulované v žalobe na prvom stupni, hoci sa nijako nevyjadril k dôvodom uvádzaným na podporu týchto návrhov.
- 70 Po druhé odôvodnenie Všeobecného súdu týkajúce sa väd odôvodnenia bolo sčasti založené, ako to vyplýva z bodov 42 a 43 napadnutého rozsudku, na potrebe zobrať do úvahy neskoršie vnútroštátne konania o náhradu škody. Rozsudky Všeobecného súdu vydané na základe žalôb o neplatnosť uvedeného rozhodnutia, podaných odvolateľkou a ostatnými dotknutými dopravcami, mali za konečný dôsledok vytvorenie nelogického rozlíšenia medzi situáciou odvolateľky, ktorá mala prospech iba z čiastočného zrušenia sporného rozhodnutia, a situáciou týchto ostatných dopravcov, ktorí mali prospech z úplného zrušenia tohto rozhodnutia, napriek skutočnosti, že odvolateľka a uvedení iní dopravcovia sa nachádzali v presne rovnakej situácii vo vzťahu k podstate odôvodnenia Všeobecného súdu. Toto rozlíšenie je arbitrárne, pretože všetci tí istí ostatní dopravcovia vo svojich žalobách o neplatnosť proti spornému rozhodnutiu neuviedli dôvod založený na existencii týchto väd odôvodnenia.
- 71 Odvolateľka dodáva, že vada odôvodnenia ovplyvňujúca sporné rozhodnutie a označená Všeobecným súdom v napadnutom rozsudku spôsobuje značné ťažkosti vo vnútroštátnych konaniach o náhradu škody. V skutočnosti pre obmedzenie rozsahu zrušenia sporného rozhodnutia vo výroku napadnutého

rozsudku toto rozhodnutie ešte čiastočne voči odvolateľke pôsobí. Z dôvodu mnohých väd ovplyvňujúcich uvedené rozhodnutie, ktoré podľa Všeobecného súdu boli dostatočne závažné na to, aby predstavovali porušenie pravidiel alebo zásad verejného poriadku, môžu mať vnútroštátne súdy veľké ťažkosti odlíšiť jasne rozdelenie zodpovednosti medzi odvolateľku a ostatných účastníkov konania pri každej ujme, ktorá podľa nich bola spôsobená správaním opísaným v tom istom rozhodnutí. Toto môže byť na ujmu odvolateľky a potenciálne tiež iných účastníkov konania vrátane účastníkov konania požadujúcich náhradu škody.

- 72 Odvolateľka okrem toho uvádza, že prístup Všeobecného súdu môže vyvolávať znepokojenie, pokiaľ ide o organizáciu výkonu spravodlivosti, štruktúru konania pred súdom Únie a zásadu proporcionality. Ak by bol tento prístup potvrdený, podnecoval by účastníkov konania, aby bez ďalšieho odôvodnenia systematicky formulovali svoje návrhy široko, aby mohli dosiahnuť zrušenie vo väčšom rozsahu v prípade, ak by súd Únie *ex offio* zohľadnil dôvod týkajúci sa verejného poriadku. Od súdu Únie by si to vyžadovalo, aby sám prevzal bremeno určenia presného rozsahu zrušenia. Pri prihliadnutí na dôvod týkajúci sa verejného poriadku súd Únie obvykle neskúma dôvody uvedené žalobcami. Bolo by teda skutočne možné, že dokonca žaloba, ktorá by bola zjavne šikanózna alebo očividne príliš široko formulovaná, by – podľa prístupu, ktorým v danom prípade postupoval Všeobecný súd – mohla viesť k úplnému zrušeniu jednoducho preto, že žalujúca strana to pôvodne požadovala.
- 73 Odvolateľka uvádza, že hoci vo veci, ktorej predmetom je otázka týkajúca sa pravidiel alebo zásad verejného poriadku, je súd Únie oprávnený odkloniť sa od dôvodov uvedených účastníkmi konania, musí byť rovnako oprávnený odkloniť sa aj od ich návrhov. Musí to tak nevyhnutne byť, aby výrok jeho rozhodnutia napravil takéto porušenia týchto pravidiel a zásad verejného poriadku. Opačný výklad by svojou podstatou odporoval verejnému poriadku.
- 74 Podľa odvolateľky Všeobecný súd v bode 90 napadnutého rozsudku nesprávne rozhodol, že účastníkom konania prislúcha žiadať o zmenu ich žalobných dôvodov alebo ich žalobných návrhov v priebehu konania po tom, čo Všeobecný súd zohľadnil *ex offio* dôvod týkajúci sa verejného poriadku. Toto riešenie by opätovne viedlo len k tomu, že otázka verejného poriadku by bola zverená do rúk účastníka konania. Rešpektovanie dôvodov týkajúcich sa verejného poriadku zohľadnených *ex offio* Všeobecným súdom však nemôžu byť podmienené individuálnymi záujmami účastníkov konania. Okrem toho Všeobecný súd v tomto bode 90 tiež uviedol, že odvolateľke by uprel právo vykonať takúto zmenu, dokonca ak by o to formálne požiadala. Za týchto podmienok bolo nemožné, aby otázky verejného poriadku, ktoré identifikoval Všeobecný súd, boli premietnuté do rozsahu zrušenia vyjadreného vo výroku napadnutého rozsudku.
- 75 Svojím druhým odvolacím dôvodom odvolateľka uvádza, že ak by sa aj zákaz rozhodnúť *ultra petita* mal uplatniť, vyššia zásada účinnej súdnej ochrany, ktorá je stanovená v článku 47 Charty, si vyžaduje úplné zrušenie sporného rozhodnutia.
- 76 Odvolateľka v tejto súvislosti poznamenáva, že v bode 59 rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva z 27. septembra 2011, A. Menarini Diagnostics S.r.l. v. Taliansko (CE:ECHR:2011:0927JUD004350908), právomoc zmeniť vo všetkých bodoch, vecných ako aj právnych, rozhodnutie vydané nižším orgánom, figuruje medzi charakteristikami súdneho orgánu s neobmedzenou právomocou. Takýto orgán musí mať najmä právomoc rozhodovať o všetkých vecných a právnych otázkach, ktoré sú relevantné v spore, o ktorom rozhoduje.
- 77 V bode 136 svojho rozsudku z 8. decembra 2011, KME Germany a i./Komisia (C-389/10 P, EU:C:2011:816), Súdny dvor rozhodol, že článok 47 Charty *de facto* vyžaduje vykonať plné a úplné právne a vecné preskúmanie. Z bodu 67 rozsudku z 8. decembra 2011, Chalko/Komisio (C-386/10 P, EU:C:2011:815), vyplýva, že takéto preskúmanie predpokladá právomoc zrušiť napadnutý akt.

- 78 Podľa odvolateľky prístup Všeobecného súdu je o to viac prekvapujúci, že sám najmä v bodoch 76 a 79 až 81 napadnutého rozsudku konštatoval viaceré konkrétne porušenia jej práva na obhajobu. Sporné rozhodnutie bolo okrem toho prijaté za cenu iných porušení tohto práva, ktoré sú v napadnutom rozsudku uvádzané bez konkretizácie.
- 79 Komisia uvádza, že aj za predpokladu, že by odvolanie bolo posúdené ako prípustné, oba odvolacie dôvody sú v každom prípade nedôvodné.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 80 Oboma odvolacími dôvodmi odvolateľka v podstate Všeobecnému súdu vytýka, že zastával názor, že z dôvodu zákazu rozhodnúť *ultra petita* nemohol vysloviť zrušenie, ktoré by išlo nad rámec toho, čo odvolateľka žiadala vo svojich žalobných návrhoch, hoci také zrušenie bolo potrebné s cieľom napraviť nezákonnosť konštatovanú Všeobecným súdom v rámci jeho preskúmania dôvodu týkajúceho sa verejného poriadku, ktorý zohľadnil *ex officio*.
- 81 Na úvod treba pripomenúť, že ako už Súdny dvor opakovane rozhodol, keďže súd Únie nemôže rozhodnúť *ultra petita*, výrok o zrušení nemôže ísť nad rámec zrušenia navrhovaného žalobcom (pozri rozsudky z 19. januára 2006, Comunità montana della Valnerina/Komisia, C-240/03 P, EU:C:2006:44, bod 43 a citovanú judikatúru, a zo 14. septembra 1999, Komisia/AssiDomän Kraft Products a i., C-310/97 P, EU:C:1999:407, bod 52).
- 82 Okrem toho aj keď sa absolútna právna sila rozhodnutej veci rozsudku o neplatnosti vydaného súdom Únie týka nielen výrokovej časti rozsudku, ale aj jeho odôvodnenia, o ktoré sa opiera, nemôže mať za účinok zrušenie právneho aktu, ktorý nebol predložený súdu Únie na posúdenie, hoci by bol postihnutý touto neplatnosťou (rozsudok zo 14. septembra 1999, Komisia/AssiDomän Kraft Products a i., C-310/97 P, EU:C:1999:407, bod 54).
- 83 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora rozhodnutie, ktoré osoba, ktorej bolo určené, nenapadla v lehotách stanovených v článku 263, šiestom odseku ZFEÚ, sa voči nej stáva konečným (pozri rozsudok zo 14. septembra 1999, Komisia/AssiDomän Kraft Products a i., C-310/97 P, EU:C:1999:407, bod 57 a citovanú judikatúru).
- 84 Táto judikatúra je založená najmä na úvahe, že cieľom lehôt na podanie žaloby je zabezpečiť právnu istotu a zabrániť časovo neobmedzenému spochybňovaniu aktov Únie, ktoré majú právne účinky, ako aj na požiadavkách riadneho výkonu spravodlivosti a hospodárnosti konania (rozsudok zo 14. septembra 1999, Komisia/AssiDomän Kraft Products a i., C-310/97 P, EU:C:1999:407, bod 61).
- 85 Z vyššie uvedeného vyplýva a ako to v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 94 a 97 svojich návrhov, že akt alebo časti aktu, týkajúce sa osoby, ktoré neboli predložené na preskúmanie súdu Únie, nemôžu byť predmetom zrušenia zo strany tohto súdu a stávajú sa voči tejto osobe konečnými.
- 86 Treba tiež pripomenúť, že podľa článku 21 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, článku 120 písm. c) a d) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora a článku 44 ods. 1 písm. c) a d) Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu z 2. mája 1991 v rámci priamej žaloby pred súdmi Únie musí návrh, ktorým sa začína konanie, uvádzať najmä predmet konania, stručné vysvetlenie uvádzaných dôvodov a návrhy žalobcu.
- 87 Z toho vyplýva, ako to zdôraznil generálny advokát v bode 84 svojich návrhov, že v sporovom systéme preskúmania zákonnosti pred súdom Únie sú to účastníci konania, komu prináleží procesná iniciatíva a ktorí určujú predmet konania, najmä tým, že vo svojich návrhoch identifikujú akt alebo časť aktu, ktoré zamýšľajú podrobiť tomuto súdnemu preskúmaniu.

- 88 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora súd Únie musí *ex offo* prihliadnuť na dôvod týkajúci sa verejného poriadku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. decembra 2009, Komisia/Írsko a i., C-89/08 P, EU:C:2009:742, bod 34 a citovanú judikatúru).
- 89 Napriek tomu v rozpore s tým, čo navrhuje odvolateľka, právomoc súdu posudzujúceho zákonnosť prihliadnuť *ex offo* na dôvod týkajúci sa verejného poriadku vôbec neznamená právomoc zmeniť *ex offo* návrhy formulované žalobcom. Ako vyplýva najmä z ustanovení citovaných v bode 86 tohto rozsudku, hoci žalobné dôvody predstavujú dostatočnú podporu návrhov uvádzaných v žalobe, predsa sa však od žalobných návrhov, ktoré definujú hranice sporu predloženého súdu Únie, nevyhnutne odlišujú.
- 90 V dôsledku toho, ako to už Súdny dvor rozhodol, súd Únie tým, že uplatňuje *ex offo* dôvod, ktorý sa týka verejného poriadku a ktorý v zásade nebol uplatnený účastníkmi konania, neprekračuje rámec sporu, ktorý mu bol daný, a nijako neporušuje procesné pravidlá týkajúce sa uvádzania predmetu sporu a dôvodov v žalobe (rozsudok z 2. decembra 2009, Komisia/Írsko a i., C-89/08 P, EU:C:2009:742, bod 35), bolo by to inak, ak by po vykonaní meritórneho preskúmania predloženého aktu tento súd na základe dôvodu zohľadneného *ex offo* vyslovil zrušenie, ktoré by išlo nad rámec toho, čo sa žiadalo v návrhoch, ktoré mu boli riadne predložené z dôvodu, že také zrušenie je potrebné s cieľom napraviť nezákonnosť konštatovanú *ex offo* v rámci uvedenej analýzy.
- 91 V prejednávanej veci, ako bolo pripomenuté v bodoch 20 a 21 tohto rozsudku, odvolateľka v žalobných návrhoch svojej žaloby pred Všeobecným súdom žiadala iba čiastočné zrušenie sporného rozhodnutia.
- 92 Za týchto okolností vzhľadom na úvahy uvedené v bodoch 81 až 90 tohto rozsudku treba konštatovať, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 92 napadnutého rozsudku rozhodol, že zrušenie sporného rozhodnutia mohol vysloviť iba v rámci vymedzenom žalobnými návrhmi žaloby, na základe ktorej konanie začalo, a keď preto v bode 93 tohto rozsudku prikrčil k čiastočnému zrušeniu tohto rozhodnutia v súlade s uvedenými obmedzeniami.
- 93 Tento záver nemožno spochybniť inými tvrdeniami uvádzanými odvolateľkou na podporu jej dvoch odvolacích dôvodov.
- 94 Konkrétne treba zamietnuť v prvom rade tvrdenie v podstate pripomenuté v bode 66 tohto rozsudku, podľa ktorého Všeobecný súd nesprávne vychádzal z bodu 91 napadnutého rozsudku, článku 44 ods. 1 a článku 48 ods. 2 svojho rokovacieho poriadku z 2. mája 1991. V tejto súvislosti stačí poznamenať, že Všeobecný súd sa opieral o tieto ustanovenia v rámci svojho posúdenia uvádzaného v bode 90 a 91 napadnutého rozsudku, týkajúceho sa otázky či, za predpokladu, že odvolateľka by mohla implicitne vyjadriť vôľu zmeniť svoje pôvodné návrhy, takáto zmena mohla byť prípustná. Teda na rozdiel od toho, čo naznačuje odvolateľka, Všeobecný súd neposúdil nesprávne skutočnosť, že uvedené ustanovenia sa netýkajú otázky, za akých okolností by Všeobecný súd eventuálne mohol prihliadať na dôvody *ex offo*, či zmeniť rovnakým spôsobom odvolacie návrhy, ale procesných požiadaviek, ktoré sú uložené žalobcom v rámci žalôb, ktoré prejednáva, pokiaľ ide o obsah žaloby.
- 95 Keďže toto tvrdenie je založené na chybnom výklade napadnutého rozsudku, musí sa zamietnuť.
- 96 Po druhé treba zamietnuť tvrdenie pripomenuté v podstate v bode 70 tohto rozsudku, podľa ktorého prístup, ktorý zaujal Všeobecný súd v napadnutom rozsudku, mal za dôsledok vytvorenie nelogického rozlišovania medzi situáciou odvolateľky a situáciou dotknutých dopravcov, ktorí dosiahli úplné zrušenie sporného rozhodnutia v rozsahu, v akom sa ich dotýkalo, bez toho, aby sa v žalobe každého z nich dovoľávali žalobného dôvodu založeného na vade odôvodnenia, ako bol dôvod, na ktorý *ex offo* prihliadol Všeobecný súd a ktorý ho viedol k zrušeniu sporného rozhodnutia v tomto rozsahu.
- 97 Je totiž nesporné, že na rozdiel od uvedených ostatných dopravcov odvolateľka v žalobe žiadala iba čiastočné zrušenie sporného rozhodnutia v rozsahu, v akom sa jej týkalo.

- 98 V nadväznosti na to a keďže, ako vyplýva z bodu 85 tohto rozsudku, časti aktu týkajúce sa inej osoby, ktoré nie sú predmetom preskúmania súdu Únie, nemôžu byť predmetom zrušenia týmto súdom a stávajú sa preto konečnými v rozsahu, v akom sa týkajú uvedenej osoby, Všeobecný súd správne nezaobchádzal rovnako s odvolateľkou a dotknutými dopravcami, ktorí podali žaloby citované v bode 30 tohto rozsudku, vzhľadom na rozdiely existujúce medzi nimi, pokiaľ ide o rozsah návrhov, ktoré predložili v prvostupňovom konaní.
- 99 Okrem toho vzhľadom na skutočnosť, že podobne ako títo ostatní dotknutí dopravcovia odvolateľka mala prospech z dôvodu, na ktorý *ex offio* prihliadal Všeobecný súd, keďže predložila sporné rozhodnutie na jeho posúdenie, nedôvodne uvádza, že prístup, ktorý zaujal Všeobecný súd v napadnutom rozsudku, zbavuje právomoc súdu Únie prihliadať za okolností, ako sú okolnosti tohto konania, *ex offio* na dôvod týkajúci sa verejného poriadku jeho potrebného účinku. Zo znenia spojených bodov 27 až 94 napadnutého rozsudku vyplýva a navyše v rámci tohto odvolania sa nespochybňuje, že zrušenie, ktoré vyslovil Všeobecný súd v napadnutom rozsudku, sa zakladá výlučne na dôvode, ktorý sa zohľadnil *ex offio*, keďže žalobné dôvody uvádzané odvolateľkou v žalobe neboli vôbec predmetom preskúmania Všeobecného súdu.
- 100 Po tretie, pokiaľ ide o argumentáciu uvedenú v bode 72 tohto rozsudku, podľa ktorej prístup Všeobecnému súdu odporoval riadnemu výkonu spravodlivosti, stačí poznamenať, že úvahy založené na štruktúre konania nemôžu v žiadnom prípade odôvodňovať neuplatnenie zákazu rozhodnúť *ultra petita* zo strany súdu Únie z jediného dôvodu, že jeho rozhodnutie sa zakladá na dôvode, ktorý zohľadnil *ex offio*.
- 101 Po štvrté tvrdenie pripomenuté v podstate v bodoch 75 až 78 tohto rozsudku, podľa ktorého právo odvolateľky na účinný prostriedok nápravy podľa článku 47 Charty by bolo v prípade potvrdenia odôvodnenia, pre ktoré sa rozhodol Všeobecný súd, porušené, nemôže uspieť.
- 102 Z bodov 76 až 86 napadnutého rozsudku síce vyplýva a v rámci tohto odvolania sa nespochybňuje, že vada odôvodnenia konštatovaná Všeobecným súdom v tomto rozsudku porušila právo odvolateľky na obhajobu tým, že jej neumožnila, hoci sa rozhodla podať na Všeobecný súd žalobu proti spornému rozhodnutiu, pochopiť povahu a rozsah porušenia alebo porušení konštatovaných v tomto rozhodnutí a že táto vada zabránila Všeobecnému súdu vykonávať svoje preskúmanie vo vzťahu k nej.
- 103 Ako však Súdny dvor už rozhodol, absencia preskúmania *ex offio* celého napadnutého rozhodnutia neporušuje zásadu účinnej súdnej ochrany (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. decembra 2011, Chalkor/Komisia, C-386/10 P, EU:C:2011:815, bod 66).
- 104 Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že preskúmanie zákonnosti podľa článku 263 ZFEÚ, doplnené neobmedzenou súdnou právomocou, pokiaľ ide o výšku pokuty, ktorá je stanovená v článku 31 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101 a 102 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205) predpokladá, že súd Únie uskutoční tak právne, ako aj vecné preskúmanie a má právomoc posúdiť dôkazy, zrušiť napadnuté rozhodnutie a zmeniť výšku pokút (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. decembra 2011, Chalkor/Komisia, C-386/10 P, EU:C:2011:815, bod 67).
- 105 Z toho vyplýva, ako to poznamenal generálny advokát v bode 142 svojich návrhov, že nie je v rozpore so zásadou účinnej súdnej ochrany, ak je preskúmanie zákonnosti, ktoré vykonáva súd Únie, obmedzené návrhmi účastníkov konania, tak ako sú formulované v ich procesných písomnostiach, keďže táto zásada nijako nevyžaduje, aby tento súd musel rozšíriť svoje preskúmanie na časti rozhodnutia, ktoré nepatria do sporu, ktorý mu bol predložený.
- 106 Konkrétnejšie, pokiaľ ide o okolnosti prejednávanej veci, hoci ako vyplýva z bodu 102 tohto rozsudku, vada odôvodnenia konštatovaná Všeobecným súdom v napadnutom rozsudku bránila odvolateľke identifikovať prípadné ďalšie vady sporného rozhodnutia, nie je sporné, že uvedená vada odôvodnenia

mohla byť odvolateľkou identifikovaná a že odvolateľka sa jej teda mohla vo svojej žalobe pred Všeobecným súdom dovoliavať s cieľom požadovať úplné zrušenie tohto rozhodnutia v rozsahu, v akom sa jej týkalo, rovnako ako to urobili určití iní dotknutí dopravcovia, ako Air Canada vo veci, ktorej sa týkal rozsudok zo 16. decembra 2015, Air Canada/Komisia (T-9/11, neuverejnený, EU:T:2015:994).

- 107 Nakoniec treba odmietnuť tiež tvrdenie uvádzané v bode 71 tohto rozsudku, podľa ktorého na vnútroštátnej úrovni existujú žaloby o náhradu škody proti odvolateľke založené na spornom rozhodnutí, ktoré keďže obsahovalo vady v celom jeho rozsahu, je zdrojom ťažkostí pre vnútroštátne súdy, pokiaľ ide o rozdelenie zodpovednosti medzi odvolateľku a ostatných účastníkov pri každej škode, ktorá podľa nich bola spôsobená konaním, ktoré bolo predmetom tohto rozhodnutia.
- 108 V tejto súvislosti stačí konštatovať, že ako poznamenal generálny advokát v bode 129 svojich návrhov, prípadný vznik zodpovednosti odvolateľky podľa vnútroštátneho práva za škodu spôsobenú jej protisúťažným správaním nemôže sám osebe mať za dôsledok zmenu právomocí, ktoré súdu Únie vyplývajú z článku 263 ZFEÚ.
- 109 Vzhľadom na vyššie uvedené sú oba odvolacie dôvody nedôvodné a musia sa preto zamietnuť.
- 110 Za týchto okolností netreba skúmať tvrdenia uvádzané Komisiou vysvetlené v bodoch 37 až 39 tohto rozsudku, založené na neprípustnosti odvolania z dôvodu jeho nesúladu s článkom 56 druhým odsekom Štatútu Súdneho dvora Európskej únie a článkom 170 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora. Je to tak tiež, pokiaľ ide o námietky týkajúce sa prípustnosti repliky.
- 111 So zreteľom na predchádzajúce úvahy sa musí odvolanie zamietnuť v celom rozsahu.

O trovách

- 112 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania. Článok 138 ods. 1 tohto poriadku uplatniteľný na konanie o odvolaní na základe jeho článku 184 ods. 1 vo svojom odseku 1 stanovuje, že účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 113 Keďže Komisia navrhla zaviazat odvolateľku na náhradu trov konania a odvolateľka nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazat ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

1. Odvolanie sa zamietla.

2. British Airways plc je povinná nahradiť trovy konania.

Podpisy